

21. november 2008

EM2008/6

(EM 2007/55
FM2008/15)

TILLÆGSBETÆNKNING

afgivet af

Landstingets Finansudvalg

vedrørende

Forslag til Landstingslov om Grønlands Råstoffond

Afgivet til forslagets 3. behandling

Landstingets Finansudvalg har under behandlingen bestået af:

Landstingsmedlem Augusta Salling, Atassut
Landstingsmedlem Otto Jeremiassen, Siumut
Landstingsmedlem Palle Christiansen, Demokraterne
Landstingsmedlem Isak Davidsen, Siumut
Landstingsmedlem Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

1. Landstingets behandling af forslaget

Landstingets 2. behandling af nærværende forslag fandt sted den 15. oktober 2008. Forslaget blev ved 2. behandlingen henvist til fornyet udvalgsbehandling i Finansudvalget.

Landsstyret tilkendegav ved 2. behandlingen, at der ville blive fremsat et ændringsforslag til 3. behandlingen p.b.a. af de udmeldinger, som Landstingets Finansudvalg fremkom med i betænkningen til 2. behandling.

Landsstyret oplyste videre, at bestemmelsen i § 11 skal forstås således, at bestyrelsesformanden, næstformanden og de 3 bestyrelsesmedlemmer udpeges i deres personlige egenskab. Det vil sige, at der udnævnes en bestemt, navngiven person – ikke f.eks. en repræsentant for en organisation.

Landsstyret oplyste videre i svarnotatet, at det kun er meningen at anvende et bæredygtigt afkast på fondens formue. Finansudvalget tager med tilfredshed denne oplysning til efterretning.

2. Landsstyret ændringsforslag

Landsstyret har efterfølgende fremsendt sit ændringsforslag til Finansudvalget. Dette ændringsforslag er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1**.

Finansudvalget skal om Landsstyrets ændringsforslag bemærke følgende:

1. Udvalget ønskede, at det i fondens årsrapport beskrives, hvorfor det enkelte fondsbestyrelsesmedlem er udpeget, og hvilke særlige, konkrete kompetencer vedkommende tilfører fondens og bestyrelsens arbejde.

I ændringsforslagets pkt. 7 er fastsættes det (bl.a.), at årsberetningen skal omfatte "beskrivelse af procedure og anvendte kriterier for valg af medlemmer af bestyrelsen".

Med den anvendte formulering, lever fondsbestyrelsen formentlig op til lovens krav, blot det i årsberetningen angives hvilke generelle kriterier, der er lagt til grund for valget af den samlede bestyrelse. Dette imødekommer kun delvist udvalgets ønske: At valget af det enkelte medlem motiveres.

2. Udvalget har ønsket, at der fastsættes krav om en regelmæssig professionel ekstern evaluering af fondens bestyrelsesmedlemmer - enten i fondens forretningsorden eller i loven.

Landsstyret har ikke i svarnotatet givet tilsagn om, at et sådant krav vil blive indarbejdet i forretningsordenen. Landsstyret har i ændringsforslagets pkt. 4 indsat en bestemmelse, som pålægger fondsbestyrelsen løbende at sikre, at forretningsordenen er i overensstemmelse med god selskabsledelse. Med den aktuelle forståelse af "god selskabsledelse" er dette ikke tilstrækkeligt til at imødekomme udvalgets ønske om ekstern evaluering af fondsbestyrelsens medlemmer.

3. Udvalget ønsker, at der i loven fastsættes minimumskrav til fondsdirektørens faglige kvalifikationer og omdømme.

Landsstyret har ikke imødekommet dette krav.

Landsstyret har i svarnotatet til 2. behandlingen anført, at det er bestyrelsens ansvar at ansætte en kompetent direktør med de rette kvalifikationer, og at en indblanding i denne opgave vil være i strid med god ledelsesskik.

Det må hertil bemærkes, at en fastsættelse af overordnede retningslinjer i den stiftende lov ikke kan siges at være i strid med principperne for god selskabsledelse.

Det må videre konstateres, at der med Finansudvalgets ønske ikke sker en indblanding i bestyrelsens konkrete disponering, idet der alene fastsættes en generel ramme for bestyrelsens ageren. Inden for denne ramme kan bestyrelsen agere frit.

4. Udvalget ønsker, at der sikres offentligheden indsigt i hvorledes fondens midler investeres, og hvilket udbytte investeringerne har givet. Udvalget finder ikke, at årsberetningen er tilstrækkelig, men ønsker tillige kvartalsrapporter, samt en evaluering heraf foretaget af en uafhængig landsstyreudpeget virksomhed med speciale i finansielle analyser. Evalueringerne skal vurdere, om afkastet er tilfredsstillende målt i forhold til relevante benchmarks.

Landsstyret har i ændringsforslagets pkt. 5 indsat en bestemmelse, som pålægger fondsbestyrelsen at offentliggøre "kvartårlige meddelelser med oplysninger, som kan have betydning for vurdering af fondens drift og udvikling."

Ændringsforslaget imødekommer udvalgets ønske om kvartalsrapporter, men ikke (nødvendigvis) ønsket om en evaluering heraf foretaget af en uafhængig landsstyreudpeget virksomhed med speciale i finansielle analyser.

5. Udvalget ønsker fuld åbenhed om direktørens honorering, samt om eventuelle fratrædelsesordninger ("Gyldne håndtryk").

Landsstyret har i ændringsforslagets pkt. 7 indsat en bestemmelse, som pålægger bestyrelsen, at offentliggøre oplysninger om bestyrelsens og direktionens vederlag i årsberetningen.

Ændringsforslaget sikrer ikke, at fratrædelsesordninger offentliggøres.

6. Udvalget ønsker, at fondens årsregnskab og beretning tilsendes Revisionsudvalget og Finansudvalget samtidig med fremsendelsen til Landsstyret.

Ønsket imødekommes i ændringsforslagets nr. 9.

7. Lovforslagets § 6, stk. 4 bestemmer, at et beløb svarende til forskellen skal overføres mellem landskassen og fonden, hvis hjemmestyrets udgifter til råstofvirksomhed eller hjemtagne opgaver er større eller mindre end budgetteret i en finanslov eller tillægsbevilling.

Udvalget påpeger, at et ubevilget merforbrug er i strid med budgetloven (Ingen udgift må afholdes uden bevilling fra Landstinget / Finansudvalget!).

Udvalget ønsker derfor, at den del af bestemmelsen, som vedrører merforbrug udgår.

Landsstyrets ændringsforslag opretholder den del af bestemmelsen, som vedrører merforbrug, men med ændringsforslagets nr. 3 indsættes en ny bestemmelse, som fastslår, at "Overførsel af et beløb mellem landskassen og fonden alene kan ske under iagttagelse af lovgivningen om Grønlands Hjemmestyres budget og Landstingsfinansloven."

Dermed imødekommes vel udvalgets ønske om at sikre, at bestemmelsen ikke skal kunne anvendes som legitimering af brud på budgetlovens bestemmelse om, at ingen udgift må afholdes uden bevilling.

Det betyder imidlertid så også, at bestemmelsen i § 6, stk. 4, vil være uanvendelig for så vidt angår merforbrug - for et ubevilget merforbrug vil altid være i strid med budgetloven!

Lovteknisk havde det derfor nok været at foretrække, om Landsstyret havde fulgt udvalgets anbefaling om at lade den del af bestemmelsen, som vedrører merforbrug udgå.

På denne baggrund fremsætter Finansudvalget sit eget ændringsforslag, jfr. næste afsnit.

3. Finansudvalgets ændringsforslag

Finansudvalget fremsætter jf. foregående afsnit sit eget ændringsforslag til lovforslaget. Finansudvalgets ændringsforslag vedlægges som **bilag 2**

Med Finansudvalgets ændringsforslag adresseres en række af de lovtekniske og praktiske problemer ved Landsstyrets ændringsforslag. Der henvises til ændringsforslaget med tilhørende bemærkninger.

4. Særudtalelse fra Inuit Ataqatigiit

Inuit Ataqatigiit skal særligt udtale, at bestemmelserne i lovforslagets § 17 om bestyrelsesmedlemmernes vederlag bør overvejes ændret. Med den foreslåede bestemmelse lægges der op til, at Landsstyret skal fastsætte særlige retningslinjer for vederlag til fondens bestyrelsesmedlemmer. Sker dette ikke, aflønnes fondens medlemmer efter samme retningslinjer, som gælder for bestyrelsesmedlemmer i de hjemmestyreejede aktieselskaber. Det vil sige maksimalt 200.000 kr. om året.

Da fonden på langt sigt forventes at få ansvar for flere milliarder kroner finder Inuit Ataqatigiit, at dette honorar er for begrænset. Inuit Ataqatigiit erkender dog samtidig, at der sandsynligvis vil gå flere år inden fonden besidder nævneværdige midler. Landsstyret har derfor god tid til at få udfærdiget de særlige retningslinjer for vederlag til bestyrelsens medlemmer. Inuit Ataqatigiit skal opfordre til, at Landsstyret afslutter dette arbejde snarest muligt.

5. Udvalgets indstillinger

Finansudvalget **indstiller**, at Finansudvalgets ændringsforslag **godkendes**.

Såfremt Finansudvalgets ændringsforslag vedtages bortfalder Landsstyrets ændringsforslag. Såfremt Finansudvalgets ændringsforslag ikke vedtages indstiller Finansudvalget dog Landsstyrets ændringsforslag til godkendelse.

Med disse bemærkninger skal Landstingets Finansudvalg overgive forslaget til 3. behandling.

Augusta Salling,
formand

Agathe Fontain

Isak Davidsen

Palle Christiansen

Otto Jeremiassen

Bilag 1 (foreligger ikke elektronisk)

[Bilag 2](#)